

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

जळगाव जिल्हा

१९९२-९३

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा - जळगांव

१९९२-९३

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९२-९३

अ. क्र.	तक्ता क्र.	विषय	पान नंबर
१	२	३	४
१]		दुष्टदोषमात जिल्हा	१ ते ८
२]		आर्थिक समालोचन [प्रकरण]	९ ते ३६
		<u>१. लोकसंख्या</u>	
३]	१.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रात, घरे व लोकसंख्या	३७
४]	१.२	१९५१ पासूनचा लोकसंख्येमध्ये दशवार्षिक फरक	४०
५]	१.३	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	४३
६]	१.४	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	४५
७]	१.५	१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या.	४६
८]	१.६	अ] लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण	५२
		ब] लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण	५३
९]	१.७	१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती वारिता सुधारित आकडेवारी.	५४
१०]	१.८	शिक्षण/उच्चपदे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री-नुसार घरांचे वर्गीकरण	५७
११]	१.९	आकार व मालकीच्या दृष्टीनेनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण	६०
१२]	१.१०	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे अपंगतेनुसार अपंगांची संख्या	६२
१३]	१.११	१९८१ च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर.	६३
		<u>२. हवामान</u>	
१४]	२.१	निवडक क्षेत्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य.	६४

१	२	३	४
१५]	३. २	निव्वळ केंद्रातील कमाल व किमान तपमान	६७
		<u>३. कृषि</u>	
१६]	३. १	जमीनीचा वापर	६८
१७]	३. २	तालुकावार निरनिराऱ्या पिकाखालील क्षेत्र	७२
१८]	३. ३	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन.	८०
१९]	३. ४	विविध साधनांनी ओलिताखाली अंमलेले तालुकावार क्षेत्र	८२
२०]	३. ५	निरनिराऱ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकावार क्षेत्र	८४
२१]	३. ६	अ] तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरी ब] कुपनलिका, हातपंप आणि विद्युतपंप	८८
२२]	३. ७	विहीरीखेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे	९०
२३]	३. ८	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प व यामुळे मिळणारे क्षेत्र मिळणारे फायदे.	९१
२४]	३. ९	वहित धारण जमीनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता- खाली अंमलेली वहित धारण जमीनी आणि ओलिता- खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितोत्पत्ती प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित जमीनीची संख्या.	९५
२५]	३. १०	तालुकावार कृषि विषयक अवजारे.	९७
२६]	३. ११	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सहाय्य परिस्थितीची माहिती.	९८
२७]	३. १२	टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठिण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती.	१०१
		<u>४. पशुसंवर्धन, जंगल आणि मत्स्य व्यवसाय</u>	
२८]	४. १	१९८७ च्या गणनेप्रमाणे तालुकावार पशुधन.	१०५
२९]	४. २	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या	१०९
३०]	४. ३	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	१११
३१]	४. ३[अ]	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांची कार्ये	११२
३२]	४. ४	मान्यता प्राप्त पशुवध गृहे आणि प्रत्येक पशुवध गृहांत कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या.	११३
३३]	४. ५	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	११४
३४]	४. ६	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने.	११५
३५]	४. ७	जिल्ह्यातील मूजल मत्स्य व्यवसाय.	११६

१	२	३	४
३६]	४. ८	जिल्ह्यातील भत्स्य व्यवसाय	११७
		<u>५. रोजगार, उद्योग, खाणी व विदुत</u>	
३७]	५. १	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या.	११८
३८]	५. २	चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार वर्गीकरण.	१२५
३९]	५. ३	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण.	१२९
४०]	५. ४	उद्योगांच्या मूळ महत्त्वाच्या दाबांची आकडेवारी.	१३१
४१]	५. ५	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी.	१३२
४२]	५. ६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम.	१३४
४३]	५. ७	कर्मचारी गणना १९९१	१३५
४४]	५. ८	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	१३६
४५]	५. ९	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या. [१९६१, १९७१, १९८१, १९९१ व १९९२].	१३७
४६]	५. १०	विजेचा वापर	१३८
		<u>आर्थिक गणना</u>	
४७]	५. ११	आर्थिक गणना १९८० बिगर कृषि आस्थापना, आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगात.	१३९
४८]	५. १२	प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या.	१४१
४९]	५. १३	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या.	१४२
५०]	५. १४	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या.	१४३
५१]	५. १५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]	१४४
५२]	५. १६	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या.	१४५
५३]	५. १७	[अ] उत्पादन, दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१४६
		[ब] उत्पादन, दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१४७

१	२	३	४
५४]	५. १८	[अ] घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१४८
		[ब] घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१४९
५५]	५. १९अ]	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१५०
		[ब] सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१५१
५६]	५. २०	[अ] सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१५२
		[ब] सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१५३

६. सहकार

५७]	६. १	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	१५४
५८]	६. २	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	१५७
५९]	६. ३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा-परीक्षा वर्गप्रमाणे वर्गवारो.	१५८
६०]	६. ४	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य.	१५९
६१]	६. ५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य.	१६०
६२]	६. ६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांची कार्ये.	१६२
६३]	६. ७	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी [लॅम्पूम] संस्थेचे कार्ये.	१६३
६४]	६. ८	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	१६४
६५]	६. ९	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	१६५
६६]	६. १०	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	१६६
६७]	६. ११	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पतसंस्थांचे कार्ये.	१६७

१	२	३	४
६८]	६. १२	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थेचे कार्ये.	१६८
६९]	६. १३	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्ये.	१७०
७०]	६. १४	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था यांची महत्त्वाची कार्ये.	१७१
७१]	६. १५	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजार पेठांची माहिती.	१७३
७२]	६. १६	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे.	१७६
<u>७. वैद्यकीय आणि सार्वजनिक आरोग्य सेवा</u>			
७३]	७. १	सार्वजनिक व आर्य महास्थित संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती.	१७७
७४]	७. २	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या १९२० वर्षाकरिता.	१७८
	७. २	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या १९२१ वर्षाकरिता.	१८१
७५]	७. ३	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	१८४
७६]	७. ४	माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लक्ष टोचणी.	१८५
७७]	७. ५	जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या	१८८
<u>८. शिक्षण</u>			
७८]	८. १	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता.	१९१
७९]	८. २	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या.	१९४
८०]	८. ३	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्णवारी.	१९५
८१]	८. ४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था.	१९७
८२]	८. ५	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत.	१९९
८३]	८. ६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	२००
८४]	८. ७	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन	२०२
८५]	८. ८	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे.	२०३
८६]	८. ९	शिक्षकांकरिता प्राशिक्षण संस्था.	२०४
<u>९. वाहतूक व दळणवळण</u>			
८७]	९. १	[अ] रेल्वे मार्गाची लांबी	२०५

१	२	३	४
८८]	९.१	[ब] रेल्वे स्थानकांचो तातुकावार वादो	२०६
८९]	९.२	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांचो लांबो	२०९
९०]	९.३	वापरात अश्लिलो मोटार वाहनांचो संख्या.	२१०
९१]	९.४	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळांचो [प्रवासी] वाहतूक आकडेवारी.	२११
९२]	९.५	महत्त्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	२१२
९३]	९.६	पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा यांचो आकडेवारी.	२१६
<u>१०. स्थानिक संस्था</u>			
९४]	१०.१	स्थानिक संस्थेचे उत्पन्न व खर्च	२१७
९५]	१०.२	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	२१८
९६]	१०.३	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	२२०
९७]	१०.४	महानगरपालिका/नगरपालिकाचे उत्पन्न व खर्च	२२२
९८]	१०.५	महानगरपालिका/नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतींची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासितर उपयोग अज्ञाना-या इमारती अग्नर त्यांच्या भागांमध्ये चालणा-या उद्योग व्यवसायासंबंधी माहिती.	२२४
<u>११. नियोजन</u>			
९९]	११.१	विविध विकास विभागातील झालेला योजनांतर्गत खर्च.	२२७
१००]	११.२	योजनांखालील महत्त्वांचो भौतिक साधे.	२३१
१०१]	११.३	रोजगार हमी योजना.	२३७
१०२]	११.४	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेलो कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च.	२३८
१०३]	११.५	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबधी केलेल्या उपाय योजना.	२३९
१०४]	११.६	संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती त्याखालील लाभक्षेत्र.	२४१
१०५]	११.७	रासायनिक खताचे वाटप	२४२
१०६]	११.८	जिल्ह्यातील साखर कारखाने.	२४३
१०७]	११.९	दुग्ध संस्थांचो माहिती.	२४४

१	२	३	४
१०८]	११. १०	अवर्धण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती	२४५
१०९]	११. ११	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतूद आणि खर्च.	२४६
११०]	११. १२	वीस कलाची कार्यक्रम.	२५०
१११]	११. १३	विशेष घटक योजना.	२५३
११२]	११. १४	जिल्ह्यांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम.	२५४
<u>१२. किंमती आणि निर्देशांक</u>			
११३]	१२. १	निवडक शेतो मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती.	२५५
११४]	१२. २	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणचे महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती.	२५६
११५]	१२. ३	केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक.	२६२
<u>१३. न्याय आणि प्रशासन</u>			
११६]	१३. १	जिल्ह्यातील पोलिस, दलांची एकूण संख्या	२६३
११७]	१३. २	गुन्हेगारांसंबंधी आकडेवारी.	२६४
११८]	१३. ३	तुसंगात दाखल केलेले गुन्हेगार व वैधानिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण.	२६५
११९]	१३. ४	तुसंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व वैधानिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण.	२६६
१२०]	१३. ५	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे.	२६८
<u>१४. बँकींग व विमा</u>			
१२१]	१४. १	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँका यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे.	२६९
१२२]	१४. २	संयुक्त भांडवली संस्था.	२७०
१२३]	१४. ३	उतरवलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम.	२७१
<u>१५. संकोर्ण</u>			
१२४]	१५. १	चित्रमटगृहाचे विमाचे आकडेवारी.	२७२

१	२	३	४
१२५]	१५. २	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पवयत गुंतवणूक व खातेदारांचो संख्या.	२७३
१२६]	१५. ३	तालुकावार गोळा केलेला जमोन महजूल.	२७४
१२७]	१५. ४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे व नियतकालिके.	२७५
१२८]	१५. ५	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ, गहू व साखर.	२७६
१२९]	१५. ६	मागणी व वजूल केलेले धान्य.	२७७
१३०]	१५. ७	१९२१ मधील लोकसभा निवडणूक व १९२० मधील विधानसभा निवडणूक यासंबंधी आकडेवारी.	२७८
१३१]	१५. ८	अधिकारी व प्रवासी याचेसाठी अजलेल्या बंगल्यांची तालुकावार यादी.	२८०
१३२]	१५. ९	निवडक निर्देशांकाया कल.	२८४

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९२-९३

दृष्टिकोपात जिल्हा

अ. क्र. :	बाब	: पारमाण :	जळगांव जिल्हा	: महाराष्ट्र राज्य
१ :	२	३ :	४	५

[एक] प्राकृतिक रचना

अ) भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांस	अंश	२० ते २१	१६.४ ते २२.१
२] पूर्व रेखांश	अंश	७५.५५ ते ७६.२८	७२.६ ते ८०.९

ब) हवामान [१९९२]

१] किमान तापमान	सेल्सिअस	११.२	२.६
२] कमाल	सेल्सिअस	४२.९	४६.२
३] पर्जन्य [सरासरी] १९९२ कि. मी.		६७६	उ. ना.

क) प्रशासकीय विभाग [१९९३]

१] तालुके	संख्या	१३	३०३
२] पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
३] टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	-	२२६
४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	१३	२९८
५] शहरे	संख्या	१७	२३६
६] गावे [एकूण]	संख्या	१५१०	४३०२७
१] निर्जन	संख्या	३०	२६१५
२] वस्ती असलेली	संख्या	१४८०	४०४१२
७] क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	११७६५	३०७७१३

[दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९९३]

१] पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
२] महानगरपालिका	संख्या	-	१२
३] नगरपरिषद	संख्या	१३	२३१
४] कटक मंडळ	संख्या	-	७
५] ग्राम पंचायती	संख्या	११०८	२६५८४
[गट ग्राम पंचायती वगळून]			
६] पोलिस स्टेशन	संख्या	३२	८३३
[३१.३.१९९२]			

१	२	३	४	५
[तीन] लोकसंख्या [१९९१]				
१]	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	२३१३	४८३९६
२]	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	८७५	३०५४२
३]	एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	३१८८	७८९३८
४]	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	२९५	८७५८
५]	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी		९.२५	११.०२
६]	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	३१४	७३१८
७]	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी		९.८३	९.२७
८]	पुरुष	आकडे हजारात	१६४३	४०८२६
९]	स्त्रिया	आकडे हजारात	१५४५	३८११२
१०]	स्त्रि-पुरुष प्रमाण	हजार पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९४०	९३४
११]	घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	२७१	२५७
१२] साक्षरतेचे प्रमाण [१९९१]				
१]	एकूण	टक्केवारी	६४.३०	६४.८७
२]	पुरुष	टक्केवारी	७७.४६	७६.५६
३]	स्त्रिया	टक्केवारी	५०.३४	५२.१३२
४]	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक संख्या		८	-
[चार] कृषि [अस्थायी]			[११-९२]	[११-९२]
१]	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	११६४	३०७५८
२]	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	हजार हेक्टर	१८७	५४००
			[१६.०६]	[१७.५६]
३]	शेतिस उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ]	डिगर शेतिस वापराखाली जमीन	हजार हेक्टर	२५	१११८
ब]	पडोत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	६३	१७१५
क]	एकूण [अ + ब]	---	८८	२८३३

१	२	३	४	५
[चार]४]	<u>पडोत जमीन व्यतिरिक्त</u> <u>लागवडी न केलेली इतर जमीन</u>			
१]	कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	३४	१५१६
२]	भाडे हुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	१५	१७२
३]	लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	२०	१०३०
५]	<u>पडोत जमीन</u>			
१]	चालू पड	हजार हेक्टर	२७	१०५४
२]	इतर पड	हजार हेक्टर	१६	१०१८
६]	<u>पिकाखालील क्षेत्र</u>			
१]	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	७७२	१७७३०
२]	दुस्रोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	२७	२७४२
३]	रडूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	८७६	२०४७२
७]	<u>ओलित क्षेत्र</u>			
१]	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	१३२	२१६५
२]	रडूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	१५१	२८१४
८]	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्ये]	हजार हेक्टर	४७४	१३०३५
९]	वहित धारण जमीन [१२९०-९१] [अंतिम]		[१९८५-८६]	[१९९०-९१]
१]	२ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या [००]	१८६४	६००२४
२]	२ ते १२ हेक्टर	संख्या [००]	१४१७	३२९६८
३]	१० हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या [००]	५८	१७०६
१०]	जमीन महसूल वसूली [१९९२-९३]	लाख रुपये	३१	७१६६
११]	जिल्हा परिषदांचा उपकर [१९९२-९३]	हजार रुपये	३७१८१	१६१२४४
१२]	पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	५८०८	६६६२४
[पांच]	<u>पशुभंडन [पशुगणना १९८७ अंतिम]</u>			
१]	रडूण पशुभंडन	संख्या हजाराला	१५१२	३४२५५

१	२	३	४	५
[पांच]	२] गाई व बैल	संख्या हजारोंत	६८४	१६९८३
	३] म्हणो व रेडे	— " —	२९६	४७५५
	४] मेंदया	— " —	३७	२८७३
	५] शेळ्या	— " —	४३४	९१९५
	६] कोंबड्या व चक्रे	— " —	४८३	२४८३९
[सहा]	<u>सहकारी [१९९१-९२][१९९२-९३]</u>		[१९९२-९३]	
	१] सहकारी संस्था	संख्या	४२२३	११८४५७
	२] प्राथमिक कृषि सहकारी	संख्या	८६८	१२७८७
	३] प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या	हजारोंत	३४५	७९२४
	४] सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	११२१	१७२८१
	५] प्राथमिक कृषि पत संस्थांनी दिलेले कर्ज	स्वये कोटीत	१९	१०१८
[सात]	<u>जलासिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्रे</u>			
	१] मोठे प्रकल्प	संख्या	१	२१ *
	लाभक्षेत्रे	हजार हेक्टर	५९	उ. ना.
	२] मध्यम प्रकल्प	संख्या	८	१७१ *
	लाभक्षेत्रे	हजार हेक्टर	४२	उ. ना.
	३] लघु प्रकल्प [पूढा भाग]	संख्या	५१	१५१० *
	लाभक्षेत्रे	हजार हेक्टर	१४	उ. ना.
	४] सिंचन विहोरी खाली मिळणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	११५	१२१५ *
[आठ]	<u>उद्योग [डिसेंबर १९९२]</u>			
	१] नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	७९२	२८४०४
	२] नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	संख्या	४५४	२४५४९
	३] साखर कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धरून]	संख्या	३	१००

टिप :- * = ३०. ६. १९९१ रोजीची आहती.

...५..

१	२	३	४	५
	४] साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन [१९२२-२३]	हजार टन	७७	४०९१
	५] सर्व मूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	८	१६५
[नऊ]	<u>वीज [३१.३.१९२३]</u>			
	१] विजपुरवठा केलेली शहरे व छेडी	संख्या	१४९०	३९६६१
	२] विद्युत्करण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	१४७५	३९४१३
	३] विज पुरवठा केलेले पंप संघ	संख्या हजारात	१०७	१७६१
	४] गोबर गॅस संयंत्रे [३१.३.१९२२]	संख्या	८७४	
[दहा]	<u>सार्वजनिक आरोग्य [१९२२]</u>			
	१] रुग्णालये	संख्या	२७	८३०
	२] दवाखाने	संख्या	४७	१७०२
	३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	७४	१६७२
	४] प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	-	८१
	५] एकात्मिक बाल विकास गट योजना	संख्या	६	१४१
	६] अंगणवाडेत उपलब्ध राहणारी मुले [१९२१-२२]	संख्या	३७९७२	१०५०३०३
[अकरा]	<u>शिक्षण</u>		[१९२०-२१]	[१९२२-२३]
	१] एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	१२०६	५९२९२
	२] एक शिक्षको शाळा	संख्या [१९८९-९०]	२३५	८६६९
	३] प्राथमिक शाळेंतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	४२२	११०६५
	४] प्राथमिक शाळेंतील शिक्षक	संख्या हजारात	१०	२८२
	५] प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेंतील विद्यार्थी	संख्या	४१	३९
[बारा]	<u>दुय्यम शिक्षण</u>			
	१] दुय्यम शाळा	संख्या	२७०	११२८०
	२] शाळेंतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१३९	६३२२
	३] शाळेंतील शिक्षक	संख्या हजारात	४	१९५
	४] प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेंतील विद्यार्थी	संख्या	३३	३२

१	२	३	४	५
<u>[तेरा] उच्च शिक्षण</u>				
१] संस्था	संख्या	३९७		१२१०
२] स्कूल विद्यार्थी	संख्या हजारात	१२७		१२३९
<u>[चौदा]अ] प्रौढ शिक्षण</u>				
१] प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	१०३		४३७३
२] प्रौढांचो उपस्थिती	संख्या हजारात	२		१२७
<u>ब] तांत्रिक शिक्षण</u>				
<u>१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था</u>				
१] शासकीय व शासन सहाय्यत	संख्या	५		१२६
२] इतर [खाजगी]	संख्या	२५		२५१
३] शासकीय व शासन सहाय्यत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा	संख्या	२२४८		५८०५६
<u>४] तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था</u>				
१] शासकीय व शासन सहाय्यत	संख्या	१३		४३४
२] इतर [खाजगी]	संख्या	६१		३७५१
५] शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांचो प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	६		२८३
६] अभियंत्यांचो संख्या	संख्या	उ. ना.		उ. ना.
<u>[पंधरा] परिवहन आणि दळणवळण</u>				
<u>[३१.३.१९९३]</u>			<u>[अस्थाप्यो]</u>	
१] स्कूल रेल्वेमार्ग लांबो	कि. मी.	३५०		५४५५
२] बारमाही रस्त्यांनी जोडलेलो गावे	संख्या	१४६६		२४५१७
३] स्कूल रस्त्यांचो लांबो	कि. मी.	८१९०		१७७०१२
४] राष्ट्रीय महामार्गांचो लांबो	कि. मी.	१४०		२९४९

१	२	३	४	५
५]	राज्य महाभागची लांबी	कि.मी.	१२१३	३१७७२
६]	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	१५०२	३२३४२
७]	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	१६७४	३२८१२
८]	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	३६६१	६३१२३
[सोळा]	<u>पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा</u>			
	कठीण गावांची संख्या [१.४.१९९२]	संख्या	११३	१२१४*
१]	<u>शेड्यांना केलेला पुरवठा</u> [१९९२-९३]			
	अ] नळाचा पाणी पुरवठा	संख्या	३८	३५१*
	ब] कूप नलिका	संख्या	-	-x
	क] साध्या विहिरी	संख्या	-	७०x
	ड] विंधण विहिरी	संख्या	१५	१७७*
२]	टॅक्स किंवा डेलगाडोने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	७२	उ. ना.
३]	योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	२०२	उ. ना.
[सतरा]	<u>धर बांधणी [१९९२-९३]</u>			
	झोडोनी कामगारांसाठी बांधलेल्या झोवड्या	संख्या	उ. ना.	१७००*
[अठरा]	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>			
१]	दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबे [१९८२-८३]	संख्या[लाखात]	२	३४
२]	१९९२-९३ मधील लाभार्थी	संख्या	८१५०	१७७६५१
३]	१९९३-९४ नवीन लाभार्थी	संख्या	१०५२८	१६३४३०
[एकोणिस]	<u>रोजगार निर्माती [१९९२-९३]</u>			
अ]	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस [कोटी]	०.०८	१४.८०
ब]	जवाहर रोजगार कार्यक्रम	"	०.३३	८.२३

टिप :- * = १९९१-९२ या वर्षाची माहिती

x = १९९०-९१ या वर्षाची माहिती.

१ : २ : ३ : ४ : ५

<u>[वित्त] आदिवासीकारिता कल्याणकारी</u>				
	<u>योजना [३१.३.१९९३]</u>			<u>[१९९१-९२]</u>
	आदिवासीकारिता आरंभ शाळा	संख्या	२४	६०१
<u>[एक वित्त] मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी</u>				
	<u>योजना [१९९२-९३]</u>			<u>[१९९१-९२]</u>
	अ) मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृहे	संख्या	७७	१९२
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या.	३१०५	११४७४
<u>[बा. वित्त] जिल्हा नियोजन १९९२-९३]</u>				
	१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	मध्ये कोटित	२५	३३७३
	२] अनुषंगी धरून काढण्यासाठी तरतूद	मध्ये कोटित	६	४४८
<u>[ते. वित्त] नागरी पुरवठा</u>				
	१] रास्त मावाची तुकाने	संख्या	१३३७	४०४२१
	१९९२-९३			
	२] पुरविलेला रकूण साठा	टन "०००"	५४	उ. ना.
	३] भासकोय गोदाभे	संख्या	३२	९८५
	४] साठवण्याची क्षमता	हजार टन	१४	५८६

टिप :- १] उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

-----xxxxx-----xxxxx-----xxxxx-----